SỐ THỨ 1396 — NGÀY THỨ TƯ 28 MARS 1923 — NGÀY 12 THÁNG HAI ANNAM NĂM QUÝ-HỢI — NĂM THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE
NHƯT-VĂN-CÚA

TÂN-VĂN: 208
Adresse télégraphique:
LUCTINE—SAIGON

GIÁ BÁN
DÔNG-PHÁP | NGOẠI-QUỐC
Một năm ... 12$00 ... 18$00
Sáu tháng ... 6.50 ... 8.00
Ba tháng ... 3.50 ... 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ ... 0$05
Báo hồi thì bắt từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六 報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
à Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (Par étage)
à Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
à Paris: chez M. M. Raynaud & Cie 3, rue Transfert
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thư, chẳng và mandats gửi quan báo thì đề ngày cho M. NGUYỄN-VĂN-CÚA, Tổng-lý Lục-tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì gửi cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

GƯƠNG LÀNH NÊN TREO

— Đọc báo Lục-tỉnh lúc nọ, thấy có ông Nguyễn-thanh-Trả ở làng Thanh-thủy (Mocay) dâm xuất tiền cấy bao quản L. T. T. V. mua giùm các thứ báo động về phát cho trẻ em trong làng xem. Không biết người tài sắng bao lớn mà làm nghĩa vụ rất thanh bao rạng vẻ. Dường ấy thật đáng đăng bia muôn thuở. Tôi tuy cũng ở quận Mocay, nhưng mà khác lỗng, khác làng cùng ông Nguyễn-thanh-Trả, thấy người làm nghĩa-vụ chánh đáng, nên tôi xin kính tăng cái thì thanh cao của người, chớ chẳng phải cầm ngòi viết mà phong lặng a-dua như những ai, xin chư tôn miễn nghị.

Thầm nghĩ, dân nước nào cũng thế, bề dân khôn nhờ học, có học mới khôn; lại bề dân khôn hì nước giàu mà nước giàu thì dân mới mạnh; mới tránh khỏi cái vòng nô lệ, cái lách thương trường của người thạng ngoại quốc. Như cái Nam-Việt ta đây là một vùng bán đảo có lịch sử mấy ngàn năm, cũng rất vẻ vang cùng lân quốc. Dân Nam không phải sớm nắm đầu rừng chiếu ngũ gốc bể, mà cũng không phải một chủng-tộc ở hang,ăn sống. Mấy ngàn năm trước tổ tiên ta đã đặng nên một cái cảm vũ giang-san, gồm thâu mọi gốc trời Đông-á. Lân bang như Mường-Hời đến cống-lễ xưng thần; Kiêm biên gốc cầu xin bảo-hộ; Xiêm-la nép mặt, Ai-lao quốc cầu hòa; một cái lịch sử vẻ vang như thế, nay truyền đến con cháu là chúng ta, cái oai khinh-hùng-hão ấy đã tiêu đi đâu mất hết. Lại nay ta nhờ có thầy Đại-pháp bảo hộ, dìn giắc ta nữa, mà sánh lại với xưa ta nên hổ thẹn không?

Ta nay gọi là văn-minh, ôi văn-minh thật cũng có, mà giả cũng có. Muốn tránh cho khỏi cái lốt văn-minh giả, thì ta phải nên lo mà học, nhứt là học các bao quốc-văn trong bổn-xứ; nhưng hồi lại trong đất Nam-kỳ nầy có mấy biện báo, Biết quả bổn nhơn biện gì đó thôi, ngặt một nỗi ngươi khảo báo ít quá, làm sao nhà báo-quán có thể chấn-chỉnh lên nữa cho đặng, cái khuyết điểm đó có phải tại người Nam ta ít ham học báo chăng? — Hoặc chưa nếm trải đặng cái lý thú, cái mùi ngon cần tử báo chăng?

Tại cớ nào dân, ta ít ham đọc báo?

Vẫn báo là cái cơ-quan nhất của quốc-dân; nước nào nhiều báo thì cớ chấn hẳn rằng nước đó văn-minh, hoặc mau chỗi bước văn-minh. Người văn-minh trân trọng tờ báo như một vật quí. Còn dân ta coi tờ báo như một cái truyện giải buồn. Nhà có tiền thì chế rằng nói xàm coi chi mỗi mắt. Còn nhà có học lại chế rằng báo không hay. Kẻ chê mỗi mắt, người chê không hay rồi sanh ra cái mối ác cảm bảo không thì vị không ích gì, không biết tây thời tùy lúc. Muốn cho dân ta dâu nghèo, dâu giàu đều biết ham đọc báo, ước chi các thân hào Annam có đủ thế lực, mở lớp bác ái, noi cái gương ông Nguyễn-thanh-Trả trên kia mua báo về cho con nhà nghèo, trước là tập cho họ coi hiểu lẫn, sau mua mấy cái luận thuyết tốt đẹp kia được cầm giác vào trí họ rất có ích. Ngày nào quốc-dân ta có chí biết hơn mộ tờ báo là quí báu, là ích lợi, thì tờ nhiệm họ lành xa lửa điểm ngụy-lầm đề dư tiền mua báo xem cho hiểu. Nếu đặng nhà giàu noi theo cái nghĩa chánh đáng của ông Nguyễn-thanh-Trả mà làm phước cho dân, thì mới phải đạo đức, giúp giúp nghèo, mạnh đờ yếu. Người xưa có nói rằng: Một lời phải đáng hơn ngàn vàng. Tỷ như mình mua báo cho đoàn em đọc chẳng khác nào mình mua lời chầu tiếng ngọc đay chúng nó vậy; nhiều hậu con thảo cha, tớ mến thầy, dân biết cái nhục quốc thể, thì có chi bằng Xin ai là người một nâm thua năm sau chục ngàn, cũng người dâm đó bạc đồng trong cuộc truy-hoan, xin nhìn cái tiền đó lại một phần, mua báo mà làm ngồi cho trẻ nghèo, thì cái danh ngàn năm không mục.

Đây tôi xin tặng ông Nguyễn-thanh-Trả một bài thi như vầy:

Phưởng phất còn nh ẩu gió giả mang,
Mượn đàn Âu-mỹ rọi hồn hoàng.
Văn-minh kể trước đã lên nửa,
Mê-muội người sau luống sầy hàng.
Tân học xin đừng chê cựu học,
Đông-bang phải mến nghĩa đông-bang.
Dầu-dầu ra đặng vòng nô-lệ,
Gương Nguyễn-thanh-Trả rất vẻ vang.

Hương-quản Kim
Thành-thiện, (Mỏ-cày).

AI SỢ VỢ?

(Tiếp theo)

Trên đoạn thứ nhứt, đã bàn sơ lược về sự người đàn-dâng vì cớ ở tâm lăng hèo-sắc và nịch-ái mà ra. Lấy ý-tứ ấy mà xét thì luận-giả không biết lấy lẽ chi mà nói cho đúng với cái sự đo-lát sự vợ của người nam-tử ấy. Vậy luận-giả xin phụ thêm một câu làm vấp đề có đái bởi cái câu lao-ngữ: « con cưng là con hư » của ta xưa nay đó. Thì luận-giả xin phụ thêm:

« Con cưng là con hư »
Vợ cưng là vợ hèn.

Như thế, tưởng cũng là đáng được.

Bởi lẽ sao mà sự vợ? thì lại cón bàn thêm khoản thứ hai nữa cho đã. Vì hào-sắc mà thành ra sự vợ, trên ấy đã bàn sơ lược rồi, đây lại cón kể nỗi hèo-tái cũng góp nên mối sự vợ không phải vừa. Hễ thường người đàn dông có cái tánh ham của, thì không bao giờ kén vợ mà kén những hàng nữ-lưu có đức-hạnh, nhiều cái tiền là bôn-nhơn, là giai-ngẫu, lẽ hải-thệ sơn-minh. Mà thật thế, hễ có tiền là có duyên, » của vững cột chắc-chắn lâu cũng đẹp. « Nên người đàn-dông thường bị người đàn-bà lạng lạc; họ cả đời như chim lồng cá chậu, mất cả chí khí tự-do, lao mình cả đanh-giá, đầu bỏi cái tánh ham của mà ra vậy.

Ham của, ham của! Trong cái bọn đàn đông ham tiền, phần nhiều đã đoán rằng là người không chí tự-lập, không lòng liêm-sỉ, thì thường họ hay lira tâm kết hôn cho được vói con nhà phú-hộ. Nên chi mà ra được như ý muốn của họ rồi, họ không màng sự duyên, mà họ lại mừng vì tiền nó có cái thế-lực làm cho họ quyền, tập quen rồi nó lại thành hẳn ra cái tánh tự-nhiên, đến đã thành hẳn cái tánh tự-nhiên rồi, rồi họ là người sự vợ mà họ không hay họ là người sự vợ. Lại không biết chừng trong trí họ tưởng hễ đàn-ông thì ai cũng như họ vậy thôi; ai thấy của cũng phải ham, có vợ cũng phải xử như họ xử với họ vậy. Thế là quả như người mang cái mắt kiến xanh, xem vật đều xanh, mang cái mắt kiến đỏ, xem vật đều đỏ v. v... Lại cón hai lẽ nữa cũng nên bàn thêm cho rộng cái lẽ bởi sao mà sợ vợ.

1° — Bởi cái tánh tử tế mà hóa ra người sợ vợ.

2° — Bởi người không khôn mà làm người sợ vợ.

I — Cái sự sợ vợ trên đây, cái lẽ lại khác hẳn với các lẽ sợ vợ đã bàn qua đằng trước kia nhiều lắm. Là bởi những hạng đàn-ông mà là đàn-ông biết tỉ-ngôn liêm-sỉ, đối với vợ không bao giờ có cái tánh lỗ-mãng như bọn bỡ-phu kia; ta thường thấy người đàn-bà anh-trưởng nhờ thiải-giáo, cũng lấm người mụ ra có chồng tử-tế, biết lẽ nghĩa liêm-sỉ, họ ự nhiều hưởng được cái phước nả hòa nả oai chốn gia-đình. Nhưng quen rồi, họ lấy đầu làm thường, lần lần thấy chồng hiền họ lại sanh ra cái tánh bất-cung bất-kính đối với chồng mỗi ngày một chút. Vả lại hễ người đàn-dông có học-thức, có đạo tưởng lớn, thì không bao giờ cầu thác người đàn bà quá lẽ. Hễ không hay cầu thác thì lại thành ra cái tánh rộng đang, mà hễ rộng đang, thì đàn bà một ngày họ lại thêm sự lấn lước. Nay một chút không thấy sao, mai chút nữa cũng không thấy sao, thì mượn phải tập thành cho họ cái tánh tự-nhiên vô-sỉ. Mà hễ người đàn-dông biết lẽ nghĩa liêm-sỉ rồi, cái sự sợ của họ có sợ ai cho bằng sợ người không lẽ nghĩa liêm sỉ. Đó, là bởi đàn-dông hiền-lương mà hóa ra đàn đông sợ vợ.

2 — Trên đây biết bao những trường sợ vợ là thế phải tự-nhiên. Thường vợ chồng cang-tính nhau, khi thì nhau, phần nhiều cũng ở trong cái tánh tập quen lần lần và là do bởi nhau cái tánh tính hay đổ, rồi sau hóa cái sự đạp được phần hồn phần tánh nhau mà ép chế lẫn nhau, mà nhứt là người đàn-bà quấy, hễ đàn-ông đang cho họ một chút, thì họ lại càng làm thêm mười chút; đầu đối với mặt người chồng khôn ngoan đến mấy họ cũng không từ, huống là đàn-ông ngu.

Phàm người đàn-ông ngu thì cái tánh thường hay lấn-tăng lấn-tăng, không bao giờ có cái độ lượng chánh đáng—Người đàn-ông không độ-lượng chánh-đáng, không kiến thức rộng rãi, thì bao giờ trốn khỏi cái tay khi-bạc của đàn-bà. Bởi sao?

— Người đàn-ông là người tốt phải giao-thiệp chốn đàn-đoàn; nói tóm, thì cái thân của người đàn-ông tức là cái thân của nhân-hội. Nên thường việc giao-tiếp ngoài xã-hội là việc riêng của đàn-ông mộc đâu, nhưng việc hành tàng hay đổi của đàn-ông ở ngoài bao nhiêu, thì người đàn-bà ở nhà có thể trông nơm hiểu được. Nghĩa là chồng làm được việc hay thì mừng, thì kinh trọng; làm phải điều xấu đổ thì ít, thì khinh lờn, là cái tánh tự-nhiên chẳng làm vậy.

Bởi gần đây có ông phương-diện quốc-gia, mà riêng lấy lẽ ông, ông lại là người cái tánh không quang-minh chánh-đại, đối với xã-hội lẫy không có cái tánh tử-thông-hoạt-bát, mà ông như người « ngả-ngớn » bất-trung bất-tín. Ông đi ra ngoài đối với xã-hội đã như thế, mà ông về nhà, ông lại có cái tánh đặt-biệt là trước như sự kỳ-lân xô-đổ, kính vợ như kính Hệ-phụ, Di-đà. Muốn nói chuyện « đi sự vợ? » mà nên trừ ngài ra không luận tới, hễ cái vấn-đề nầy không bao giờ giải-quết.

(Còn nữa) Trung-Trực

LẦM TAY ĐỘC-THỦ

(Tiếp theo)

Bữa qua, trong khoản rồi, tôi có nói tưởng chế cho thầy Tô là tên bị cáo mượn chiếm tên Thân, bị đội bắt dải lên Bót quản thử ba, chẳng khai chi ngoài vụ Bảy Tốt mượn vàng bán đồng rồi làm giấy thiếu mà kỳ hẹn, có nó đồng bắt lính, nên, vì nó đói hết, mới gây ra sự bắt bớ với tên Thân; Chưa đa hơn vu oan cho nó; kỳ thật tên Bảy vói tên Chay chém tên Thân bởi sự oán thù xảo riêng, chớ chẳng phải nó chém, mà cũng không phải nó xuối. Vì có lời khai như vậy, Bót mới đòi sự Năm Hiếm là chủ nợ với tên Lấy là người làm giấy giùm, sau khi đã tên Tỉ đến quản bởi thân giam vào ngục thất để hầu tra vấn. Bữa qua, vợ Năm Hiếm đem giấy nợ đến Bót hầu tra và đối nại với thầy-Tốt. Thầy-Tốt khai tương tự như lời nầy:

« Tôi có mượn của tên Tỉ mười-đồng « bạc mà đánh bài tứ-sắc với tên Tỉ và tên « Lấy tại nhà Năm Hiếm. Hai tên nầy đặp « đồ ăn tôi hết, rồi buộc tôi làm giấy thiếu « mười-lăm đồng-rưỡi bạc; chớ tôi không « có mua vàng vòng chi cả» Năm Hiếm.

Hỏi vợ Năm Hiếm, thì thị nầy khai tương tự rằng:

« Nhà tôi chẳng bao giờ có chứa bài, « thầy-Tốt cũng chẳng hề có đánh bài tại « nhà tôi. Sự thật như vầy: Thầy-Tốt nầy « quen với tôi từ khi còn lấy một người « Bắc-kỳ bán quán cà phê ở đường Lagrandière. Nó thường mượn vàng bạc « của tôi, chẳng phải không. Một khi đến « tôi hỏi mượn một chiếc vàng, nói rằng « mượn đeo đi về thăm mẹ. Vì nó đã ở « chỗ khác đã lâu, nay trở lại mượn nữa, « tôi ngại đa nghi không muốn cho. Thấy « ưa tên Tỉ bước đến. Nghe thầy sự tình « như vậy, lấy nghĩa chị em mà khuyên « tôi cho, mà tôi cũng không cho; tùng « tứ-đệ thầy-Tốt mượn tên Tỉ bảo kiết cho « tôi tin lòng mà cho mượn. Bữa chiều tối « vả gặp thầy Tốt đi mất biệt mấy tháng, « kiếm tìm hết sức không gặp mặt. Sau lại « gặp tên Tỉ. Tỉ không nghe cho Tốt. Tỉ « mượt đến Tốt đến nhà tôi mà tính vay « chiếc vàng ấy, vì tôi không nghe cho Tỉ. « Thầy-Tốt nói chiếc vàng đã bán xái hết « rồi, mà túc bậy giờ tôi cũng không có « bạc. Chẳng biết liệu sao, thầy-Tốt mới xin « làm giấy kỳ nguy trả y giá vàng tôi định. « Thầy-Tốt cậy tên Lấy nầy làm giấy, cón « tên Tỉ, bị tôi buộc cũng đúng bảo lãnh « vậy. Làm giấy xong, thầy-Tốt rả đi, từ kỳ « nhứng nay tôi không hề gặp mặt. Tôi « đòi tên Tỉ. Tỉ đòi hỏi tên Thân là tình « nhân của thầy-Tốt làm sao không rõ, gây « nỗi bất bình; chứ như tôi chưa hề biết « đăng tên Thân là tình-nhân của thầy-Tốt và « tôi cũng chẳng quen thuộc với tên Thân.

Coi giấy làm thiếu vàng có thầy Tốt điểm-chỉ và có Tỉ đứng bảo lãnh rõ ràng, quan hỏi lại thầy Tốt, thì thầy Tốt nói phi lý phân: « Tôi có thiếu mười đồng bạc của tên Tỉ « buộc tôi phải làm giấy thiếu 15 đồng rưỡi. « Mà hồi tên Tỉ mượn tôi với tên Lấy làm « sao không biết, mà làm giấy thiếu vàng; « làm rồi không đọc lại cho tôi nghe, lại « kêu lấy tay tôi mà ép tôi điểm-chỉ. Sự « thật tôi không có mượn hay là mua vàng « gì của vợ năm Hiếm. »

Nói nghe phi lý quá! Nhà đại gì mà để ghìu cho người kéo tay ép điểm-chỉ mới cái bổ-minh không hiểu biết. Ấy là chỗ sáng, để cho quan soi lấm đó.

Hỏi tên Lấy, thì tên Lấy nói:

« Mượn bạc mượn vàng chi hồi nào đâu « tôi không biết, duy biết có một đều thì « Tốt mượn tôi làm giùm giấy nầy thôi. « Làm rồi, tôi có đọc cho thị Tốt và vợ « năm Hiếm với tên Tỉ nghe rõ, thị Tốt « mới điểm-chỉ, tên Tỉ mới ký danh, rồi tôi « ra đi liền; thị Tốt không có trả công cho « tôi một đồng xu nào hết. »

Vẽ vụ mượn vàng mua vàng thiếu vàng hỏi ra như vầy đó; chưa ắc phải đó là có chém tên Thân là tình-nhân của thị Tốt chăng? Muốn biết lẽ phải chăng, đợi hồi đăng tên Thân với tên Chay là hai tay chm đao chém tên Thân, hồi tra mới biết Ma tên Đầu với tên chay hẹn bảy giờ ở đâu? Nghe rằng sớm mai đến đó, hai tên thân-phạm nầy nói cùng cả phê tri tiêm cho Đuổi và có kẻ gặp ngồi chơi trong vườn Xoài; tưởng chắc chẳng sớm thì tối, Đầu với chay đầu thay giết cách nào, chẳng cũng chẳng xa tay đội Bát.

Muốn biết vụ ra thế nào, xin đọi tra mình bạch ra rõ sẽ tiếp.

MỘNG-HUỀ-LÂU.

XỬ VỤ SÁT NHÂN Ở Chợ Đuổi

Vụ giết cả nhà tên chắc bán thịt ở chợ Đuổi ngày nọ đã tra ra, định kỳ đại hình tới đây, ngày 9 Avril, thì xử.

Cái tiếng Dị-đoan

Cái tiếng dị-đoan ở đâu mà ra? Ai làm cho ra cái tiếng ấy? tôi là mấy lão ăn tàng thì hơn vương nương phật mà nhọc lấy cái thân biếng nhác của chúng nó; mấy cậu phù-thủy bán huyết lấy tiền; mấy cô đồ, mấy chú thầy bói phỏm phỉnh kẻ mê muội mà lấy của rồi làm ra cái tiếng dị-đoan ở nơi chốt lưỡi của hạng người nói chơn tu, cũng người mà chang phải nhắc kể của chúng nó, nhứt là mấy lão ác tăng không phương thế mà làm ăn chi đó lấy cái thân ca rác, không chịu làm việc chi cho lao làm, mệt xác, sẵn có học chữ nho nhơm nhơm, rồi tính vào làm một ông thầy sãi, thì có ý nhân cái thân, ngồi không trông cậu người đem đồ mà ăn mà xài mà lại có kẻ lấy người bái; ấy là kẻ đáng kể nhất bì của chúng nó vậy. Lần lần rồi bên phe đạo phật không còn một ai mà vi đồn, ấy cũng tại cái lũ gian kia nó ám cho nó mất cái giá trị về phe đạo phật, mà hễ lòng mình còn mượng tưởng vào đó, thì chẳng khỏi nào khỏi bị kẻ gai gầm, đầu cho một người chơn tu, thì mình cũng chẳng hề khỏi nào đám ở ý tin tưởng đáng cả. Cũng vì kẻ phỏm phỉnh mà làm cho mấy vị hoà-thượng chơn tu cũng phải chịu lấy cái tiếng cầu đời dị nghị. Thật là thâm thường biết bao. Biết nhân thường biết đạo sáo cũng như nhau, sao đạo phật lại khinh, cón đạo trời lại trọng; người thì sáng nài đạo phật, kẻ lại mộ đạo trời; cũng chẳng khác sao con mới cha đứa thì chuyên nghề ngay, đứa lại thích về nghiệp ngụy, ngặt sao thì cũng làm ăn mà nuôi miệng được, chớ có nghề nào mà hồng bao giờ. Còn về việc đạo thì cũng vậy, nếu lòng mình vong tưởng sang bái như người thầy trước mắt hoài thì dễ, lòng đa nhân tử đức hạnh thì thôi, chẳn chi mà phải lâm cho tưng bừng lỡ mỏ, cập nhau đến giấy tiền vàng bạc cho nhiều, đem vào chùa miếu đốt lâm cho khói bay tịch mịt cho xôn con mắt chớ nào có ích chi; rồi lại Chệc nó thâu tiền đây tối, cón đỏ mình lăng phí nào có thấy ai hưởng đâu Người mà làm như vậy là ý khoe khoan tưởng cho đặng tiếng khen là người nhơn từ đức hạnh, chớ rốt ít khiến phật tâm xa, đem vào chùa miếu đốt lâm cho khói bay mà làm ma chiếu mình đó. Vậy mà bảo người đừng khi sao đặng! Cón đạo Thiên-Chúa thì khác xa. Mỗi nhà thờ, cứ phân một ông cha đạo đức phục thuật gồm no, thì lãnh cấp bằng mới đặng, nếu mà có ý tham như mấy lão ác tăng, thì sự mất cái danh giá, và công ăn học tu hành thuở bé đến lớn; bởi thế nên chẳng hề khi nào mà nghe ai đi nghị mấy ông cha bao giờ. Cón làm mới đang thầy sãi, chẳng tốn công nhọc trí bao nhiêu, miễn giữ đạo tới bù, tu hành đắc đạo thì đã, sau lại không gia tánh nếu, có ôm ấp cái tôi tham không đáy; lòng đã lại muốn trêu hoa ghẹo nguyệt là khác nữa. Nhưn thế mà bảo làm sao mà khỏi chịu cái tiếng khinh bỉ. Mỗi cái ngọ của vì nào đó, thì bốn đạo cùng cũng đặng sám bảy đồng; trông vậy, sẩu cón do mà bỏ bỗ xứa sang trong sau tự sao? Không, không đâu, bị tố đó tương no chay hết. Đó rồi lần lần thành một cái nghề đề sanh nhai cho ít biếng nhác kia ngồi không nói phào mà có của thập phương đem đến ăn hoài, thì chỉ nói thông vào một rồi ăn ngồi nào đó, hay là chăm chỉ về mấy ngoè đạo phật, mấy gói khán đó khua rồn-rồn đó mà lước dâm đến nơi tho giao thì sáng, ét có thể nhân thân trong một thuở.

Vậy mà trách ai sao đặng, rằng đạo Thiên Chúa không ai hỏ mỗi, cón đạo phật sao lại đem pha là nói. Ay cũng tại mấy lũ ác tăng, cũng có cái cậu đông mà gây nên, làm cho phe đạo phật về mất tương lai ít tiền duyệt lắm, cón đạo trời lại mạnh bạo sung tức. Bi-nhân chẳng phải là người thuộc về đạo phật, cũng chẳng phải lòng người vong về đạo trời, da bi-nhân chỉ có thọ cha kính mẹ là hơn, nhưng mà thấy về phe đạo phật một ngày một ai đôi, làm cho mất cái giá trị mà mất dị-đoan những cón hoài, không thể duyệt trí cho đặng, nên bi-nhân có lòng can đảng. Vậy xin ai là người thương lưu, trí thức, lòng sáng bài vế phe đạo phật thì trù luận thế nào mà trừ mấy dị-đoan trước hết, rồi bày cách sao cho tiện bề bốn đạo thuộc kinh, mỗi lần vong tưởng mà cón làm việc chi, thì sự thì hành theo nhơ? Muốn; chớ nên

Do Võ Phú Hùng (cháu nội ông Võ Phú Thứ, chủ nhà in Võ Phú Thứ) (scan từ microfilm của Ecole Française d'Extrême-Orient)

Vô-tuyến điện

A-lơ-mãng

Sở truyền tin Havas báo tin kinh tế và lý tài bên A-lơ-mãng vì sự chiếm địa ở bờ sông Ruhr và giá đồng mark hạ quá mà phải nguy hiểm. Ở miền kỹ-nghệ Bagan ở giáp ranh miền bị chiếm, các cơ xưởng phải đóng cửa nghỉ công vì không thang và không vật liệu. Chẳng bên là nhà kỹ-nghệ to hay là nhỏ thảy đều bị nguy. Phía nam A-lơ-mãng nhứt là trong xứ Bade, chủ đồng cửa và đuổi nhơn công rất nhiều.

Tại thành Hambourg phần đông nhà xuất cảc và nhập cảc bị tịch kỷ vì kinh tế nguy, không thể vay nổi được Nhà băng Ziem ở thành Bạ-lanh làm cho các nhà thương-mãi rất ngay.

Chánh-phủ A-lơ-mãng cho hội trong kỉ Kohlen-Syndicat vay 400 ngàn triệu đồng vàng để giúp cho các chủ mỏ than đề lãnh công việc làm và bước bán.

Paris ngày 26 Mars 1923.

Sát nhơn

Thành Cologne: Deutsmann can về tội cố sát Smids cũ bị bắt.

Quân đội

Thành Dusseldorf: sở lính tuần Langsa bị quân A-lơ-mãng đến đánh phá, lính bắn chết một đứa A-lơ-mãng.

Xe đụng

Thành Colombe một cái đầu xe-lửa đụng nhằm cái xe chở thơ, bốn người chết, ba chục người bị thương, cả thảy đều là người bưu-thủ.

Ngày 25 Mars 1923.

Thuế xuất cảng

Tiền thuế hàng-hóa ở Đông-pháp xuất cảng định như sau nầy:

Một trăm kí-lô lúa đông thuế 3 quan 04
Một trăm kí-lô gạo lức — 1 quan 08;
Một trăm kí-lô gạo trắng — 1 quan 28;
Bột, tấm, một trăm kí-lô — 0 quan 12.

Thăng chức

Ông Lapomarye ở cơ lính 1er Tonkincis được thăng quan năm.

Bordeaux, ngày 24 Mars 1923.

A-lơ-mãng

Sở truyền-tin Wolf nói rằng quan phủ-chánh ở Munster không có ra lịnh cho viên chức ở bờ sông Ruhr giao-thông cùng quân đồng-minh đến chiếm đất. Sở truyền-tin Havas nói quyết rằng quân lịnh Langsa có bắt được nhiều tờ thông-tri về vụ kỳ.

Tin của A-lơ-mãng cũng rằng xe-lửa ở thành Elberfeld sup đường rầy làm chết vậy mạng là bởi dân huyền.

Cần Hambourg

Bản ủy-viên các chủ tàu Langsa nói rằng trong năm 1922, tàu A-lơ-mãng ở cần Hambourg vận-tải 28 phần; năm 1921 chỉ có 20 phần.

Tin Ăng-lê

Bản ủy-viên chuyên-môn tài-chánh và bản ủy-viên kinh-tế của hai ông Bewon và Montagne làm nghị-trường bốn sáng thứ năm đã tấu phát nhiều, chắc rằng ngày thứ ba nhóm một lần nữa thì thành việc.

Rút-xi

Các bảo cải chánh tin đồn vụ kiện Giảm-mục Cleplak và các Linh-mục đạo Thiên-Chúa. Hôm 21 Mars, bị cáo đều bắn lên bình thành Moscou quan Chưởng-lý là Krilenko. Bị cáo đều nói mình là vô tội. Trước khi tòa ra bản xử, đều cùng-cung-lấn lập một nghe cáo động cải làm cho tòa làm ăn nặng các phạm-nhơn.

Đông-pháp Thời-sự

NAM-KỲ

Bắt sông me và đề tại Xóm-gà

Cách ít bữa rày quan phủ Lê-văn-Phát, có cho sở Mật-thám hay một sông me và đề 36 con tại Xóm-gà, và xin sở Mật-thám giúp mà sở tới cho đặng.

Quan chủ sở Mật-thám liền cho ông Cô Mounier hay và sai người đi bắt.

Tối thứ nầy, bạn hộ với quan phủ Phát rồi 9 giờ ông Cô Mounier đi với ông Kỷ-lịn Denavy, đội Paris, Đ.delot, Desfrancis, Hoquet và 9 người lính Annam. Tới làng Binh-hòa-xã thì đã gần 9 giờ rưỡi, có quan phủ Phát đợi tại đó, bèn dẫc noan đến Xóm-gà, chỗ ra làm ba tốp, mỗi tốp có người cai sào.

Tuân cách sắp đặt thì ba tốp phải tới một lược ma vây sông me, rồi hai tốp trước đi lại đường ben tốp tứ ba rồi tới lui sông me rà, ma chuy từ tán, bắt được có sau người đàn-ông và năm người đờn-bà ẩn lánh, xét kỹ đang 31$27, mọt cuốn sổ thâu xuất rong và đem cơ bạc, tới ngày 25 Mars, vả mọt bà tiêu me.

Tôn đang tra nói, cón thủ chứa tại chưa bắt đặng.

Án cướp

Thầy Đoàn-van-Quê, làm việc tại lớn nhì thương-mãi, ở đường Amiral Roze, có rang có 1 ai cấp một cái nón nỉ gia 6 đồng.

Có Nguyễn-thị Tuiền, ở đường Testard số 19, có rằng bị ăn trộm cây vốn vô-tuyến hết 50 đồng bạc, một cái giấy cầm đồ tiệm Gladinh, và nhiều giấy nợ.

Lường gạt 495 đồng bạc

Tên Savarinadis Arequiasaray, thầy máy tại xưởng Villa ở G.dry, ở đường Larey-nière số 1, có tại tên Khách-trà Quảng-đông Huỳnh-N..., và Huỳnh-N..., trốn, vì lường gạt của người hết 495 đồng bạc.

Ăn uống no say, chẳng muốn trả tiền

Chiều chúa nhựt, lối 3 giờ rưỡi, tên Lê-văn-Đủ, chủ quán cơm tây, đường d'Ormay đến bót có rằng có ba tên lính bộ, cơ 11, tới tiệm ăn uống no say rồi ra đi mất. Ông Cô liền sai tên biện Pellégrini đi tìm. Tới đâu chu rồi-mỹ thì gặp ba tên lính ấy. Có một mình tên Louis Guyon chịu thèn tiền biện tới bót mà thôi, mà tới nơi chẳng chịu khai tên hai người bạn. Chiều lại có một toán lính tuần đến bót lãnh giải tên lính Guyon về thành.

Xe-kéo gian manh

Cô C..., tên Võ-thị-Cầu, cưu xe-kéo ở đường Barbier, thừa tên xe-kéo Nguyễn-văn-M..., 31 tuổi, đang tối, vì lấy của cô một mớ đồ pụ tùng xe-kéo gia đáng 34$.

Giận tra trang vật

Tên Sakul, 28 tuổi, ở đường Bourdais số 94, thưa tên P..., ở đường Lefebvre số 197, vì giận tra của người đó trang sức giá đáng 250 đồng.

MỘT ÔNG LƯƠNG-Y NHÂN TỪ

Biênhoa. — Dân trong lỉnh Biênhoa lấy làm hữu hạnh mà đã ý một ông lương-y nhân từ, như ông Trương-thoại-Đầu. Từ ngày ma ngài về ngồi tại đường đường Biênhoa, ngài cứu biết là mấy mang đã nhờ phải bịnh ngài nghiệm. Tiền tuân rồi, trước mắt tôi thấy, vợ của ông quản Cẩn đau bịnh nặng cùng khản-khản gần mỗi đi-đoan, coi thầy bòng cũng kiên; chả bết; kế có người chỉ lên rước ông Trương-thoại-Đầu thì có thể ngài cứu được. Ma thật vậy lên rước ngài thì ngài liền đến bắt mạch, cho thuốc trong một tuần thì giảm hết.

Vậy nên xin ngài ở đặng hạt Biênhoa cho lâu dài đặng có thể dân nghèo khi bịnh hoạn đến nhờ ơn ngài cứu cấp.

Cái tiếng Dị-đoan

Cái tiếng dị-đoan ở đâu mà ra? Ai làm cho ra cái tiếng ấy? tôi là mấy lão ăn tàng thì hơn vương nương phật mà nhọc lấy cái thân biếng nhác của chúng nó; mấy cậu phù-thủy bán huyết lấy tiền; mấy cô đồ, mấy chú thầy bói phỏm phỉnh kẻ mê muội mà lấy của rồi làm ra cái tiếng dị-đoan ở nơi chốt lưỡi của hạng người nói chơn tu, cũng người mà chang phải nhắc kể của chúng nó, nhứt là mấy lão ác tăng không phương thế mà làm ăn chi đó lấy cái thân ca rác, không chịu làm việc chi cho lao làm, mệt xác, sẵn có học chữ nho nhơm nhơm, rồi tính vào làm một ông thầy sãi, thì có ý nhân cái thân, ngồi không trông cậu người đem đồ mà ăn mà xài mà lại có kẻ lấy người bái; ấy là kẻ đáng kể nhất bì của chúng nó vậy. Lần lần rồi bên phe đạo phật không còn một ai mà vi đồn, ấy cũng tại cái lũ gian kia nó ám cho nó mất cái giá trị về phe đạo phật, mà hễ lòng mình còn mượng tưởng vào đó, thì chẳng khỏi nào khỏi bị kẻ gai gầm, đầu cho một người chơn tu, thì mình cũng chẳng hề khỏi nào đám ở ý tin tưởng đáng cả. Cũng vì kẻ phỏm phỉnh mà làm cho mấy vị hoà-thượng chơn tu cũng phải chịu lấy cái tiếng cầu đời dị nghị. Thật là thâm thường biết bao. Biết nhân thường biết đạo sáo cũng như nhau, sao đạo phật lại khinh, cón đạo trời lại trọng; người thì sáng nài đạo phật, kẻ lại mộ đạo trời; cũng chẳng khác sao con mới cha đứa thì chuyên nghề ngay, đứa lại thích về nghiệp ngụy, ngặt sao thì cũng làm ăn mà nuôi miệng được, chớ có nghề nào mà hồng bao giờ. Còn về việc đạo thì cũng vậy, nếu lòng mình vong tưởng sang bái như người thầy trước mắt hoài thì dễ, lòng đa nhân từ đức hạnh thì thôi, chẳn chi mà phải lâm cho tưng bừng lỡ mỏ, cập nhau đến giấy tiền vàng bạc cho nhiều, đem vào chùa miếu đốt lâm cho khói bay tịch mịt cho xôn con mắt chớ nào có ích chi; rồi lại Chệc nó thâu tiền đây tối, cón đỏ mình lăng phí nào có thấy ai hưởng đâu Người mà làm như vậy là ý khoe khoan tưởng cho đặng tiếng khen là người nhơn từ đức hạnh, chớ rốt ít khiến phật tâm xa, đem vào chùa miếu đốt lâm cho khói bay mà làm ma chiếu mình đó. Vậy mà bảo người đừng khi sao đặng! Cón đạo Thiên-Chúa thì khác xa. Mỗi nhà thờ, cứ phân một ông cha đạo đức phục thuật gồm no, thì lãnh cấp bằng mới đặng, nếu mà có ý tham như mấy lão ác tăng, thì sự mất cái danh giá, và công ăn học tu hành thuở bé đến lớn; bởi thế nên chẳng hề khi nào mà nghe ai đi nghị mấy ông cha bao giờ. Cón làm mới đang thầy sãi, chẳng tốn công nhọc trí bao nhiêu, miễn giữ đạo tới bù, tu hành đắc đạo thì đã, sau lại không gia tánh nếu, có ôm ấp cái tôi tham không đáy; lòng đã lại muốn trêu hoa ghẹo nguyệt là khác nữa. Nhưn thế mà bảo làm sao mà khỏi chịu cái tiếng khinh bỉ. Mỗi cái ngọ của vì nào đó, thì bốn đạo cùng cũng đặng sám bảy đồng; trông vậy, sẩu cón do mà bỏ bỗ xứa sang trong sau tự sao? Không, không đâu, bị tố đó tương no chay hết. Đó rồi lần lần thành một cái nghề để sanh nhai cho ít biếng nhác kia ngồi không nói phào mà có của thập phương đem đến

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rồi và thuốc trồng đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thổ sãng Algérie quả thiệt là đồ thổ sãng Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu *Trước-Đất*

R LES ANNONCES

S'ADRESSER :
: ... Bureaux du Journal
rue Catinat, 123-125-127
(ler étage)
: aux Bureaux du Trung-Bắc
Tân-Văn
: chez M. M. Mayeuse & Cie
3, rue Tronchet

s forfait pour les contrats
ongue durée. Les prix sont
bles d'avance.

ngue vẻ mandain gửi mua
ỉ đã ngày cho M. NGUYỄN-
Đ.A. Tổng-lý Trung-Bắc Tân-
ân bài vở đăng báo thì đề
LÊ-HOÀNG-MÙU, chủ nhiệm.

C-THÙ

ôi không bề gặp mặt. Tôi
i đối hồi tên Thân là tình
-Tối làm sổ, không rõ, gặp
; chỉ như tôi chưa bề biết
ấy là tình-nhân của thị-Tối và
ý quan thuộc với tên Thân.
thiếu vàng có thì Tối điền-
ông bảo lãnh rõ ràng, quan
thì thị Tối nói phỉ ý rằng:
mười đồng bạc của tên Tị
lấm giấy thiếu 15 đồng rồi.
mưu lập với tên Lấy tiền
t, mà làm giấy thiếu vàng;
g, đọc lại cho tôi nghe, lại
tôi mà ép tôi điểm-chỉ. Sự
có mưu bày là mưu vàng
Hiểm.»
ý quá! Nhỡ đại gì mà dễ
i kéo tay ép điểm-chỉ mới
ông hiểu biết. Ấy là chỗ
ên sói thấu đó.
thì tên Lấy nói:
mượn vàng chi hồi nào đâu
ít, duy biết có một đêm thị
i làm giùm giấy nầy thôi.
có đọc cho thị Tối và vợ
ị tên Tị nghe rõ, thì Tối
, tên Tị mới so đanh, rồi tôi
Tối không có trả công cho
ưu nào hết.»
vàng mua vàng thiếu vàng
đó; chưa ắc phải đó là cớ
à tình-nhân của thị Tối
biết lẽ phải chăng, đợi hỏi
ị tên Chaytia hai lay chân
hân, hỏi ra mối biết Ma
chay hẻn bày giờ ở đâu?
mai bữa qua, hai tên hồi-
uống cà phê lại điểm chợ
gặp ngồi chung trong vườn
ắc chẳng sớm thì tối, Điều
hay giỏi cách nào, cũng
ay đối Bà:
ở bắt nào, xin đợi tra minh
ếp.

MÔNG HUÊ-LÂU.

SÁT NHÂN Ở Chợ Đuổi

à tên chặc bán thịt ở chợ
ở tra ra, định kỳ đại hình
Avril, thì xử.

Đan

ng! Còn đạo Thiên-Chúa
Mỗi nhà thờ, cái phần
ná giảng dạy trong bổn đạo
gai ai mà lấy của. Lâm
e phải học thuật gì mà so,
g mới đặng, nếu mà có ý
ão ác tăng, thì sự mịt cái
ng ăn học tu hành thuở bé
nên chẳng hề khi nào mà
mấy ông cha bao giờ. Còn
y cái, chẳng tốn công nhọc
iền giữ đạ từ bi, từ hành,
nào hai không gian tánh nết,
them không đây; không đa
a gượng nguyệt là khác nữa.
ư sao mà khỏi chịu cái
Mỗi cái ngọn của vi nào đó,
ạ cũng đặng năm lấy Đông;
ấu do mà bởi bỏ xứ sang
? Không, không đâu, bị tử
nay hết. Đó rồi lần lần
ạo để sanh nhai cho ít
gồi không nói phép mà
reg đem đến ân hoài, thì
o một cái am tự nào đó,
vẽ mấy ngọn đạo phải,
khuyên rõ-ràng đó mà lước
giao thì xong. Ai có thể
một thuở.
sao đặng, rằng đạo Thiên
ở mỗi, còn đạo Phật sao
ó. Ấy cũng tại mấy lẽ sa
sau Đông mà gây nên,
phải vẽ mối tương lai ắt
n đạo tới lại mạnh bạo
n chẳng phải là người
ỉ, cũng chẳng phải lòng
ạo trời, đạ bi-nhân chỉ có
à hơn, nhưng mà thấy
một ngày một ai đôi, lâm
ri mà mối đi-đoan những
thể duyệt trừ cho đặng,
ông cảm động. Vậy xin ai
ưu, tri thức, lòng sùng
ật thì trở luận thế nào
ưa trước hết, rồi bày cách
ân đạo thuộc kinh, mà
hà cầu khẩn việc chi, thì
như ý muốn; chớ nên

Xe hơi kiểu mới

KIỂU MỚI RỐT HẾT HẠNG NHỨT ĐÂY

Xe-hơi hiệu : DE "DION-BOUTON,,

6 chỗ ngồi — 12 mã-lực

Có năm sự quí :

Elégance (*Mạnh-bạo*) Là bởi sự đều-đặng, không sai sót, không chê đặng, rất đúng lực.
Confort (*Đề-dạm*) Là bởi sự chịu dựng vững-vàng của nó.
Vitesse (*Lẹ-làn*) Là bởi sự sắp đặt tử tế cái xũ-bắp của nó và nắp xi-len.
Economie (*Gọn-ghẻ*) Là bởi sự sắp đặt xũ-bắp tử tế.
Sécurité (*Vững-đặt*) Là cái cái thắng nó tốt, đều 4 bánh với cái thắng sang số của nó.

Xe-hơi De « DION-BOUTON » bằng 10 mã-lực
Được việc trong trường đấu lớn — Thường thường có lại những kiểu rất lạ
Xe-hơi « AMILCAR » bằng 6 mã-lực
Xe nhỏ kiểu mạnh-bạo và gọn-ghẻ
Hãng *BERTHET, CHARRIÈRE & Cie* Saigon làm đại-lý.

Thể thao

Cuộc đấu của góp tiền giúp trẻ mồ côi

Chiều chúa nhựt, trước bốn giờ, đã có người mở đấu cầu đá trước sân Lusyaïe, dợi mua giấy vô.

Cách mua giấy thiệt là khó, vì có hai người mà bán lắm sao cho kịp. Ấy là mốt việc xe tinh của thể thao lồng hồi đó. Phải đã ít nữa là 4 cái bán giấy, mà tối hơn nữa là phải làm hai, ba cửa vô; đã người đến coi ráng rằng mà vô một cửa hẹp hòi, chật chột hết sức.

Hàng ngũ của hai hội có đôi chọn chút đỉnh.

Hội tuyển Langsa.

Gras, Chapuis, Abadie, Nhi, Champon.
Féhoc, Tramet, Pirion.
Bignault, Bonizec.
Borel

Hội tuyển Annam.

Tài, Mùi, Ret, Trung, Vi.
Qui, Nhiều, Lâm (G.S.)
Gồng, Thì (Paul)
Châu (G.S.)

Năm giờ đúng thì ông giám cuộc Beaumont thổi tu hỉ cho khởi sự chơi.

Bên hội Langsa chuyền trước. Mới nhận lại tức thì, lên tới mà giao cho cho Rớt. Rớt đá góc cho Tài, trong nhảy mất đứ qua tới goal Langsa. Bigeault chận đặng và đá trở lại.

Hai bên ngăn nhựt thổi bên tai, hòng chỉ giành giựt trái chơi, xem rất là lâu. Bên Annam cứ xâm lấn phía Langsa mãi. Vì vả Nhiều đã vô goal hai lần, trong đã ăn đặng, song trái cầu bay trên cổng một thì mà thôi.

Tốp tiền đạo Langsa bị ba người trong quân Annam theo bên gót, nên chuyền tới không đặng. Hơn 20 phút, Nhiều chận trái cầu, giao ra góc mặt cho Vi, Vi lừa tới một đỗi rồi đá tạt ngang rất mạnh. Trái cầu bay tuốc qua phía trái, Rớt chặn mà đá vô goal, người giữ goal vừa bắt trật, thì Vi chạy tới gặt trái cầu qua một bên, mà lừa trốc vô lưới.

Bên Annam ăn mặt bên

Từ đây tới giờ giải lao, bên Annam chẳng ăn đặng nữa, mà cũng cứ xâm lấn phía Langsa luôn luôn.

Nghỉ nửa giờ rồi chơi lại, trong năm phút đầu bên Langsa có đèo thắng, ghe phen chuyền trái cầu tới gần goal Annam, mà đều bị Thì, Gồng. Nhiều đã trở lại hết. Bên Annam bền sức mà chuyền tới xâm lấn như nửa giờ đầu. Chang bao lâu thì đã chuyền tới goal Langsa, Bignault đụng nhằm tay, nên bị phạt sáu thước trước goal. Gồng đá sá đất lọt vào lưới.

Bên Annam ăn hai bàn

Đem giữa sân chuyền lại, trái cầu bay qua, bay lại bên lâu, ai cũng trông cho hội Annam chẳng ăn thêm nữa, và hội Langsa chẳng gỡ đặng. Chẳng đã trước khi mãng giờ 3 phút, Mùi chặn trái cầu giao cho Trung đá trở lại cho Mùi, Mùi nhằm góc, đá lọt vô lưới.

Bên Annam ăn ba bàn

Chơi lại một chút thì mãng giờ.

Nghe nói gộp tiền đặng gần bốn trăm đồng. Ấy đó một đêm làm phước rất đáng khen. Lại nghe nói rằng phần nhiều người cờ vô rất phấn nàn « thể thao lồng hội », vì sự thưởng, sau cuộc đấu xảy ; song đến ấy là đấu nhỏ mọn, chẳng nê cố lâu dài chỉ có lòng tới giữa sân, trước kiếm tiền giúp trẻ mồ côi, sau tập luyện chơi cho nhuần gân cốt đó thôi chớ.

N. T.

Công-văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 14 Mars 1922.

Thầy-giáo làng hạng tám Bùi-văn-Mười, số hiệu 584, và thầy Phan-văn-Phước, số hiệu 296, đang dạy tại hạt Cầnthơ, sẽ đi tòng sự, thầy thứ nhứt, quan Cai-quản Hiếu. thầy thứ nhì, quan cai quản Cônnôn.

☆

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 9 Mars 1923.

Thầy Lâm-văn-Khôn, chấm đậu thơ-ký, học tập chánh ngạch Nam-kỳ, kỳ thi 6 Novembre 1922, đăng bổ vô trường máy thế cho thầy Phạm-công-Nghiệp xin nghỉ.

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 15 Mars 1923.

Ông Giang-văn-Nham, số hiệu 290 được cấp bằng làm Cai-đồng hạng ba, tỉnh Thanh-hóa (Bắc-kỳ) thế cho ông Cai-đồng Ng.-văn-Quới mới từ trần.

☆

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 15 Mars 1923.

Thầy Nguyễn-văn-Thâm, có bằng cấp trường Canh-nông Bảocái, được cấp bằng làm chức việc hạn bổ sở Canh-nông.

☆

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 16 Mars 1923.

Thầy Võ-văn-Tròn, có bằng-cấp tối nghiệp được làm kỳ-lục tạm, tiền lương mỗi tháng 45 $, xiso tăng-sự quan Chủ-tỉnh Châu-đốc, thế cho thầy Trần-văn-Tuo, kêu Thô, trong lúc thầy nầy nằm viện thương.

☆

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 15 Mars 1923.

Ông Huyền hàng nhì Nguyễn-hữu-Mỹ, tăng sự phủ Toàn-quyền Đông-pháp, nay đặng tái bổ về tỷ Thương-thơ chánh ngạch Nam-kỳ.

Nam-kỳ nông vụ

Từ 1er tới 15 aMrs 1923

VINHLONG. — Lúa sớm đã gặt hái xong rồi hết, còn lúa muộn đang gặt đông-hoa.

Đêm mưa bữa 6 Mars chẳng làm hại cho lúa còn ngoài đồng, duy có nước rông lớn quá làm cho khó gặt mà thôi.

Giá bực trung, mỗi 100 kilos, gạo : từ $5 50 tới $250 ; lúa từ 4$25 tới 4$00.

TANAN. — Người nông-phu đang lo đẹp, và vi lúa, mới trong tuần tháng Mars nầy sẽ rồi hết.

CHAUDOC. — Việc gặt lúa muộn bốn tháng đương làm xốc tới.

Lúa mùa đã làm rồi hết Mùa năm nay đăng trúng vừa vừa. Người Nông-phu lo dọn đất cho mùa tới.

Giá bực trung, mỗi 100 kilos, gạo : từ $6 30 tới 7$10, lúa : từ 3$75 tới 4$55.

SOCTRANG — Lúa mùa mới đạp rồi xong hết. Trong một hai tổng có cấy lúa muộn, thì đương làm. Mùa rất trúng.

Giá bực trung, mỗi 100 kilos, gạo : 3$10, lúa 4$40.

☆

Miền điền Nông-vụ

Giá chợ phải thuận tình với nhau

LÚA. — Từ 100 thùng, 46 cân hồng-mao, bay là 2 035kg227, trừ ra 6 Akyab, thì là cân nhẹ hơn nghĩa là 21-063kg645.

GẠO TRẮNG. — Từ 100 thùng 75 cân hồng-mao, bay là 3.401kg917.

TẤM. — Từ 100 thùng 72 cân hồng-mao, bay là 3.265kg 969.

BỘT TRẮNG.—Từ 100 thùng 45 cân hồng-mao, bay là 2.41kg168.

PHẢI BIẾT. — Giá bạc rouple là 163 hôm ngày 5 Février 1923, ngày khép tờ phúc sau đây.

Tờ phúc nói về mùa màng trong tuần, năm hôm 3 Février 1923.

Trừ ra tại Myitkyina có mưa một hai đám, nội trong tuần nầy chẳng có mưa nữa. Lúa mùa đông gặt rồi hết, còn một hai làng mà thôi. Đang thời lo đập và gió. Tại miền-điền thượng, lúa mùa thu, và các thứ khác đang trồng người ta đang hái mè, và vỏ đậu phụng Lúa mi đã gặt rồi. Lúa cây thấy đều tươi tốt.

LÚA. — Trong tuần nầy lúa chở tới nhiều lắm, mà giá chẳng lên, bán tới 170 tới 173 roupies, vì lúa chở xe-lửa ; từ 173 tới 176 roupies lúa chở đàng sông. Trong tuần lễ mãn hôm ngày 10 Février 1923, thì giá từ 188 roupies về lúa chở xe lửa và đàng sông

TÀI KAYAB. — Lúa chở tới ít lắm, giá Laroong 77 roupies, giá nacrezzi 81 roupies. Trong tuần lễ mãn hôm ngày 10 Février 1923, thì giá Laroong 82 roupies, giá nacrezzi 84 roubles.

TÀI BASSEIN.—Tuần nầy lúa chở tới ít hơn tuần trước, giá bực trung là 175 roupies. Trong tuần lễ mãn hôm ngày 10 Février 1923, thì giá là 185 roupies.

TÀI MOULMEIN.—Lúa chở tới ít lắm Giá như vậy : Yahine 177 roupies ; Sugandhi, từ 184 tới 187 roupies : Koukgyee. từ 230 tới 224 roupies.

GẠO TRẮNG. — Nhà máy lớn, nhà máy nhỏ đều chạy đều, tuy gạo sụt giá, mà cũng bán hằng giá thường có những người mua sỉ, mà đã làm tờ giao kèo khỏi sự từ tháng Février, tới đông nhiều hơn hết.

BỘT GẠO. — Bán từ 90 tới 95 roupies Trong tuần lễ mãn hôm 10 Février 1923, thì giá từ 95 tới 100 roupies.

HÃNG LIÊN THÀNH
ĐÔNG-PHÁP SẢN VẬT CỔ PHẦN HỮU HẠN CÔNG TY
Mối cái ở quai de la Marne Saigon
Tư bản : 133.800$00

Kính trình liệt vị cổ đông hay rằng :
Chiếu theo quyết nghị của Hội-đồng quản-lý ngày 11 Mars 1923, nghị nhơn nhơn đại hội định kỳ trong khi hãy giữ mai ngày 15 Avril 1923 tại tiệm nhơn ở Phan thiết (Trung-kỳ)

ĐỀ MỤC NGHỊ SỰ :
1o— Thâm duyệt bảo cáo của Hội-đồng quản-lý, ủy-viên và chuẩn y số sách kiểm toán năm 1922.
2o— Bầu số lợi và kỳ hạng phát lời ;
3o— Thâm định về sự tạm cấp người thay thế cho những viên quản-lý đã các thôi ;
4o— Công cử một vị ủy-viên và định niên hạng :
5o— Tạp hạng.
Vậy xin mời liệt vị đồng ngày giờ nói trên đây đến nhóm cho đủ số hạng định.

Kính cáo
HỘI-ĐỒNG QUẢN-LÝ

Ngày 24 Mars 1923.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ PHÁC

	Bốn mai
Nhà-nước	
Ngân hàng Đông-pháp	8 20
Ngân hàng Hongkong Shanghai	8 20
Ngân hàng Chartered	8 10
Bủ de Gérance de la Banque Ind. de Chine	8 20

Quốc-trái của Đại-pháp

Tại Paris ngày 26 Mars 1923.

Vé lợi 3 %	57 30	Vé lợi 5 %	1920 87 60
Vé lợi 5 % 1916	73 80	Vé lợi 6 %	1920 87 17
Vé lợi 4 % 1918	61 15		

MỄ CỐC

Giá lúa chỗ đến nhà-máy Chợlớn bao trả lại giá mỗi trăm ki-lô

Vinhlong	4 p. 50	» 4 p. 50	
Gocong	5. 15	» 5	15
Bai-xau	4 95	» 5	05
Baclieu	5 10	» 5	15
Giá thường bực trung	4 90	» 5	05

TÀU SẮP TỚI

Chiếc *Azay le Rideau* ở Haiphong sẽ tới bữa 26 Mars.
Chiếc *Van Vollenhoven* ở Haiphong sẽ tới bữa 27 Mars.
Chiếc *Donaumont* ở Haiphong sẽ tới bữa 28 Mars.
Chiếc *Celtic Prince, Haiyang, Makwna, Vinplang* ở Hongkong sẽ tới bữa 24 Mars.
Chiếc *Lieutenant de la Tour* ở Tourane sẽ tới bữa 25 Mars.

TÀU SẮP ĐI

Chiếc *Orénoque* sẽ chạy Annam, Tonkin ngày 24 Mars, năm giờ rưỡi.
Chiếc *Armenstan* sẽ chạy Hongkong bữa 24 Mars.
Chiếc *Daing* sẽ chạy về Pháp-quốc lối 1er Avril.
Chiếc *Désirade* sẽ chạy về Pháp-quốc lối 15 Avril.

CẦN DÙNG

Hãng cao-su HALLET cần dùng người coi dân làm, vậy thầy nào muốn xin làm thì đến xin tại hãng chánh *đường Barbet môn bài số 43 Saigon.*

歐亞傢俬公司 DƯƠNG-DIỆN
Marchand de Meubles
Rue Catinat 109-111-113
SAIGON

Tiệm tôi có bán các thứ giường đồng và giường sắt theo kiểu mới.
Bàn-Ghế đã thử và tủ có kiến cùng đã cẩm-thạch theo kiểu kim thời.
Xin qui ông, qui bà sắm làng đến tiệm tôi xem thử.
Đây cũng có bán các thứ kiểu hàng bàn-ghe thiệt hiệu (Thonet).

PHOTOGRAPHIE ARTISTIQUE ET INDUSTRIELLE
Opérateurs sortant des 1ers Maisons de Paris
KHÁNH-KY & Cie
THỢ CHỤP HÌNH ANNAM KHÉO HUẾT
54, Boulevard Bonnard, 54 — SAIGON
Téléphone N 410
TRAVAUX D'AMATEURS
PORTRAITS EN TOUS GENRES
Pose par tous les jours à l'atelier et domicile
PHOTOGRAPHIES SUR ÉMAUX
Portraits dessinés à l'encre de Chine sur papier Bristol
TRAVAUX D'ART
CHARBON AQUARELLE GÉLATINO
Retouches artistiques très soignées

MUỐN BÁN

Có bán một cái xe hơi lộng kiến hiệu : TALBOT DARRACQ bảy chỗ ngồi xe thiệt tốt chẳng có hư, vì bởi về nghỉ bên Pháp quốc nên bán giá phân nửa là ba ngàn chín trăm đồng bạc (3.900$) Ai muốn mua thì do tại phòng việc quan Trạng-sư THIOLLIER và FERRAND *đường Kinh-lấp số 14.*

LỜI RAO CẦN KIẾP

Hãng bán máy may hiệu SINGER tại rue Lefèbvre số 8 kể từ ngày 26 tháng Mars 1923, tiệm dời lại nơi *đường Boulevard de la Somme số 118 Saigon.*
Xin qui khách có muốn cần dùng máy may hay là đồ phụ tùng, thì hãy đến gót đến nơi ấy thì hãng sẽ sẵn lòng tiếp rước.

LỜI RAO

Tại tiệm tôi có trữ bán máy càng vàng (Laminoir) kiểu cũ hồi trước tôi mới đặt bên tây gởi lại, hai cái trục bề dài tám phân tây, giá mỗi cái 180 đồng ; ai muốn mua hãy gởi thơ xin hình máy ấy tôi sẽ gởi cho.

BÙI QUANG-NHƠ
Commerçant (BENTRE)

Bán gạch

Qui vị cổ cần dùng mua gạch cết nhà thì xin viết thơ cho M. TRƯƠNG-SI-THÀNG, *Entrepreneur à Nhatrang.*
Một trăm đồng (100 đồng) một muôn cho tới gare Saigon.
Như qui vị muốn coi kiểu gạch thì M. Thàng sẽ gởi cho.

Xe-máy và máy điện điền
Sửa các thứ máy và bán đồ phụ tùng
Xe-máy mới bán từ 50 đồng mỗi cái
Còn ai muốn mua đi bán lại thì tin giá khác
Lãnh bán xe-máy hiệu Phi-Phi và Malbrong xe thiệt hơn hết
ĐẠI-ÍCH, *162 đường des Marins CHOLON*

NGUYỄN-VĂN-TRỌNG
N° 38 rue Amiral Courbet-Saigon

Tiệm bán vàn gỗ lớn và nhỏ. Bàn ghế toàn camlai và gỗ đồ thứ. Và tiệm tôi cũng có cho mượn xe-hơi hiệu Dodge còn mới. Xin qui khách có đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện giá định đã rẻ, xe chạy mau chẳng khi nào hay chết máy đọc đường.

J. CHÍN-TRỌNG.

DỊP TỐT HỮU NHỨT VÔ NHỊ

Muốn bán một cái xe hơi hiệu :
RENAULT
18 H.P. 7 chỗ ngồi, còn mới, 3 000 đồng.
Ai muốn mua xin đến quán nhựt-trình mà thương nghị.

THIỆT LÀ RẤT HUÊ-DẠN

T. MORISE
NHÀ CHỤP HÌNH NHỨT
M. Pinon Gambetta
(nhà cho-ch)
SAIGON

ĐỒ CHỤP HÌNH ĐỦ THỨ
Chụp hình tại chỗ và đến tại nhà tây ý người muốn.

CHỤP HÌNH NGHỀ

GIẤY THUẾ THÂN
CHỤP RA LỚN
LÀM KHUÔN
CÓ BÁN :
Máy chụp hình, kiến, giấy, révélateurs, đồ tạp dụng, khuôn, cẳng máy chụp hình, muốn, ý có khứa thước tất, thao v.v.
Giá rẻ hơn các chỗ khác
BÁN TẠI PHOTO-NADAL
118-120 đường Catinat

CÁO BẠCH

Kính trình qui-bà qui-ông, cùng chư-tôn bằng-hữu trong Lục-châu tường lãm : Có nhà hàng Đồ-vàn-Bình khách lầu, ở tại đường Amiral-Courbet, tờ số 29 đến số 35. Nay đã sang lại cho tôi trọn quyền làm chủ, hôm ngày 8 Mars 1923 nầy.
Từ đây đổi hiệu lại là : « NAM-CHÂU KHÁCH-SẠN », tôi hết lòng lo lắm sửa sang phòng-vi sơn phết lại tinh hảo, và sắp đặt bồi-bếp lại có thứ tự, cho vừa ý chư-tôn.
Vậy từ nầy chư qui-bà qui-ông có dịp du-vãng Saigon, xin cố lòng đoái tưởng bạn đồng-bang, ghé lại nhà hàng tôi an nghỉ, tôi sẽ hết dạ ân-cần, và cảm ơn rất trọng.
Directeur : LÊ-KHIÊM-NHƯƠNG
Gérant : LÊ-SUM

NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT
COMMERÇANT
Rue des Caisses n° 15 Hanoi
Bán sỉ, bán lẻ đủ các thứ tơ lụa hàng bắc (*Soierie Tonkinois*) của các hàng ơn xão Bắc-kỳ chế tạo ; ông, bà nào muốn mua sỉ nhiều thì gởi thơ thương nghị nơi tôi sẽ tính giá khác cho được phần lường lợi.
Ai muốn prix courant thì sẽ cho.
Adresse télégraphique,
NGUYỄN-PHÁT-ĐẠT, Hanoi

Hàng buôn E. HEUMANN
60, đường Mac-Mahon. — SAIGON
Tên dùng đánh dây thép : HEUCO — Saigon
Dây thép nói số 268
NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG
LÃNH VIỆC — BÁN SOÁT
Có trữ bán :
Rượu INZAN) Turin — Vermouth, Asti-Spumante.
Hãng PIDWELL Paris — Sữa Condense sucrée «Favorite» ; Sữa không đường «Gloria»
MULFORD & Cie Philadelphie — Pastilles à la Menthe : Mãn hướng, Mãn tiếm
NICOLAS ROUGIER FILS Marseille — Đồ nhuộm to, vải
LE NÉOPTOL FRANÇAIS Paris — Thứ tẩy độc cốt nhứt. Giết độc trùng. Tránh khỏi sự tiêm-nhiễm và các thứ bịnh. Bán các mùi bôi và dơ
GUILLOT & Cie BORDEAUX — thứ rượu mạnh
BOUCHAND PÈRE & Cie FILS BEAUNE (Coté d'Or) — Rượu tốt Bourgogne và Bordelais
BORDEAUX Reims — Rượu trắng đúng
ELESCA Paris — Đồ ăn bổ
Hãng LAUTIER Fils Grasse (France) — Sữa đường Cacao là một thứ ăn điểm tâm qui lắm, mỗi lần ăn cứ pha với nước sôi. Dầu Olive thứ thiệt surfine vierge có cốt Olive de la Provence nên bảo chắc rằng tốt.
A. DEJEAN. — CETTE. Rượu mạnh
Société Coopérative des Muscats naturels de Frontignan
Vin MOUSSEAUX duc des Bardes
Là thứ rượu Sâm-banh ngon
Mua các món sẵn-vật ở trong xứ

ĂN UỐNG CHẬM TIÊU
ĐAU LẮC LÉO
CỰT KHÍ
BỊNH TRÁI KẾ
NHỨT ĐẦU ĐÔNG

Nước suối SAINT GALMIER
Mọi BADOIT
LÀ MỘT THỨ NƯỚC HUỘT SANH BƯỞNG TIÊU TIỆN KHÔNG CÓ THỨ NÀO SÁNH BẰNG
HÃNG TRỮ CHÁNH TẠI ĐÔNG-PHÁP CÔNG-TY NẮT DANH *POINSARD & VEYRET*
(Comptoirs d'Extrême-Orient)

BỊNH MẮT MÁU
MỤN MỤC NGOÀI DA
BỊNH MỚI MẠNH MÁ LÂU LẠI SỨC
THẬN VÀ BONG BÓNG
ĐAU MINH NHỨT GẦN CÔI

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

CÁC NHÀ CHO MƯỚN XE KÉO NÊU MUỐN CẦN KIỆM THÌ NÊN DÙNG MỘT THỨ VỎ XE-KÉO

BERGOUGNAN

MÀ THÔI

Dùng thứ VỎ XE của tôi rồi Chú-tôn mới thấy rõ ràng nó TỐT HƠN cho thứ VỎ XE hiệu khác

CÓ BÁN TẠI NƠI CÁC CỬA HÀNG

La Maison L. DESMARQUOY & Cie

61, Rue Pellerin, SAIGON.

Ở đó cũng có bán VỎ XE-HƠI, VỎ XE-MÁY, XE MÁY-HƠI và Bandagen đầy đủ cho XE HƠI CHỞ BỐ.

Các mặt hàng nhà của Bốn-hiệu đều LÀ CỦA LAMBA LÀM VÀ THỨ THIỆT TỐT.

VIN de VIANDE Rượu máu thịt

AUBERT

Thứ rượu bổ lực và bổ huyết hay hơn hết, từ đó đến giờ ai ai cũng biết.

Của SOCIÉTÉ du GRAMINOL & SUPERCAO chế ra

Có được thưởng NGÂN-BÀI, KIM-BÀI

HORS CONCOURS

MEMBRE DU JURY

Có bán khắp nơi : Có trữ tại :

MAGASIN UNIVERSEL

157, Rue Catinat, 157

NGUYỄN-VĂN-THIẾT

Quản-lý

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France

N° 157, rue Catinat, N° 157. — SAIGON

PHÒNG

Mát mẻ, Thanh tịnh

PHÒNG TẮM Sạch-sẽ, CÓ DOUCHE

GIÁ RẺ

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhất hạng bào-chế sư

KỂ NGHIỆP CHO ÔNG O. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng hạng nhất đã lâu năm rồi và bán lớn hơn các tiệm thác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhất hạng, vên là cẩn-thận bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trăng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy sắt đo theo ý người bán hàng mà bán thuốc, hoặc toàn theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ không hề khi nào lầm sai, hay là lẻo trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà dối thế vậy.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng :

Bán đồng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chân thật rất ngay thẳng, chiếm bằng đôi sĩ;

Đã thuốc thánh tiên, mà lại thuốc hiệu thầy giỏi quan chân cứ thì người ấy cho, có lẽ nào chẳng ngay;

Đã có bạn hàng đông đảo, mua bán mạnh giàu thêm vô tiền bạc;

Đã có quan thầy [illegible] nhất hạng, quan sát kỹ lưỡng, chính bào-chế thuốc [illegible] quan [illegible]

Tự do diễn-đàn

(Tribune libre)

Ngô công, Bật-qui

Đã lâm phen, Bổn-báo có mượn ngòn rằng vẽ mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho liệt qui bình luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng hỡi, cũng đã lâu phen Bổn-báo gặp nhiều có chỉ hằng thật rằng tên kỳ dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không phải là tên thiệt của người viết bài ký; hoặc tên giả, hoặc mượn tên của người bàng xóm mà đề dại vào. Áy vậy một đều đáng cho là khiếp nhược, mà người chưa chịu ấn-nấn chưa bỏ. Nếu việc quả, mình đườm đường cầm viết chép ra để gương giáp ích, có sao lại sợ mà nặc danh? Đã chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cớ tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhớ biết, thì Bổn-báo không ấn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy, thì Bổn-báo để trọn về phần người ký tên gánh chịu lấy những đều cang hệ gì xảy đến; Bổn-báo không cang-dự.

L. T. T. V

HÁT BỘ ANNAM

Đâu phải ý chôi-mới, mà kiếm đều choc-mọc, buồi nọ nhơn rảnh việc, tối thừa lương đi dạo phố-phường; vẫn nghe tiếng trống in-in nơi Câu-quan đàng Boresse, trăng bát ngụ Hôi-đồng quản-hạt, hiệu Chánh-luận, thiên-ba đồn hay. Hay ra sao? Mà Bổn-quốc gọi hay? muốn rẽ đến trải phải, mua giấy lầu bổn giác vào xem. Xem rồi thấy chỗ bớt thêm, có chỗ khá, có chỗ còn nghỉ-luận.

Chỗ đáng khen,

Khen chỗ ngồi xem hát trên lầu, dưới thấp phân mình, chỗ nào nghỉ đều thấy rõ ràng, thêm sắp đặt xem không hào tạp. Tường và đèn ám-rập, cầm, sáo, đoản và cò; thanh-la, trống-chiến đánh không to, đồi nhiều kiểu, ít om-sòm hơn lúc trước; mỗi lớp xã màng thì ca bài điệu đờn cây ca bản kim-thời; làm êm tai khán khách vui chơi, động cho người đổi lớp. Lớp núi, lớp sông, lớp lầu cất, lớp chùa, lớp cung điện, lớp nhà nghèo, lớp công đường, lớp thiết, lớp chu đáng, lớp hàng thầm, lớp phá ấu (lỏ sạch bẽ) và quán xá. Thật nhiều lớp vẽ bày xem khá, cũng đáng khen người bày trí có công, lớp huê-viên cảnh vật thơ lẫn, xem xét kỹ, sắp hàng nhịm lẹ, xí y sao chưa rõ, theo ý tôi, như vậy cũng nên khen. Lâu nay thói cũ đã quen, nay đổi mới, cũng khó mà sửa trọn. Ước ước đặng ấn lần từ mỗi, lâu ngày chầy tháng mới nên. Rồi mỗ màng nghe tiếng hát cất lên, đảo và kép ân-tình phận tự-sự. Gái làm đào ôm giữ, trai làm kép mặt vừa thế lâm tuồng giống điệu xưa, tôi đối đớp thời-bỡi kiểu cuộc. Hoi đào hát đương chuẩn thật ngôt, lâu nay chưa thấy ai bằng riêng kép hát nghe chơi, mà ý tôi thế lâm tuồng khôn-khéo; đảo kép mới đổi thật xão, đưa tình, biết từ thấy hay; rồi ba mảng lớp khác đổi vai, gặp lớp chùa và mấy đạo. Chỗ nầy xem bất bảo, chùa vẽ khéo, mà kép hát thường chỗ nầy đáng luận bàn, là chỗ tôi chưa phục.

Chỗ nghị luận,

Cuộc am tự vẽ bày thật khéo, mỗ, chuôn, bàn ghế tiêng minh, nâm tăng đồ sâm thấy đáng kinh, thiếu ý khiến bỏ như ăn cướp tánh tôi hay chấp nhứt, ý không vừa lòn lại hỏi chủ-nhân.

Thưa ông: Tôi lấu nay có nghe rằng chỗ ông bày cuộc ca xướng tốt và hay hơn của người khác, tôi chưa tin, nay đến xem, quả cũng có chỗ thật khéo hay. Nhưng mà tôi là kẻ đang em, có nói một đôi lời thất sự xin ông miễn chấp. Ông rằng: ngài nói chi tôi xin nghe, miễn có lời khuyên khích tôi cảm ơn, có chi trong sự mà sẻ.

Tôi thưa rằng: Theo cách [illegible] thì tốt rồi, chớ chi ông chỉ bảo cho con hát cách sắm tuồng, và cách hát cho chỉnh, bớt chỗ sơ lượt thì là tối lắm. Vì như lớp nầy cái ở chùa, sao không mặc áo đà, làm giống trọc đầu, lại sắm cổng sơn trai? Xem chưa tuyệt mục.

Ông đáp rằng: Phải, ngài nói phải nhưng mà còn cuối thiếu sót như vậy, rất khó sắp đặt. Hỏi ông tớ ra ma thau rằng: Loại ngũ hành, kim mộc thủy hỏa thổ; nếu người có trí thức độ lượng sắp đặng, cũng nhằm thì ngũ hành sanh hóa cơ quang thêm mầy chi cũng đặng. Cái có loài người hễ trí tối sang thong không ép cũng nên, trí ngu chất đọa, đâu đay cũng hư. Đến đời trong bọn học thức hữu danh còn có, kẻ làm đều tội-bỗi sử sự bỏ dộn thay, huống chi là bọn ca nhi vô ngài là một bọn thất giáo vô cang đông đảm bạ ưu khắc cai, thì gần mười năm, tôi cũng một sức kêm dạy hết sức may đặng một hai, nhiều là bốn trong số trăm, ấy là khá quá hơn lâu nay chưa có một.

Vả lại cuộc hí kịch, rang buộc giờ khắc, như đêm thường đông tinh bài đến 11 giờ nếu qua phải bị phạt, như lác nầy đã mười giờ rưỡi rồi, nếu để bọn mới làm ăn cướp tasy đỡ làm ác tăng tui trễ giờ thêm, cho nên chưng nó gặp mà làm cho nó ấy rồi, thao khi gấp rút. Nhưng vậy mà xin chư vị khán khách khả dung, nếu ma qua ư chấp nhứt, thì xin hãy chờ đến lúc đàn là mỗi mỗi đều vẽn-minh toàn cả, thì cuộc hát phải theo, chớ vì theo lối nầy thời đang lúc học tập chưa phải tinh toàn, chỉ cầu một đều đàn ta quyết chí tấn-bộ văn-minh, việc trong học trước, việc khinh kế theo, như bóng theo hình, như hơi chuôn có tiếng dội, ắn ở theo thời không trông cũng tới. Có phải là cơn hết tai gặp nên sái quấy nghĩa là: Dực tốc bất đạt để ngài ấy!

Nghe liệu mình bạch, tôi thầm xét cho ông nầy thật là một vị quan đại thời việc cần đang làm tuy chậm mà có lý thành tựu hơn ai khác, xem kỹ việc của đang tới thăm việc người khác, lui hót. Tôi là một người khán đã, thấy phải thêm lời « Văn thiện như khát, văn ác như lung mới phải. Cho nên tôi đăng ít lời quê kệch vào tờ báo nầy, cuối xin ông Chủ-nhơn báo-quán đem vào cho chư vị khán quan xem, và khuyên ai không tin đến xem mới rõ, chớ chẳng phải tôi cầu vui chi với ngài Hội-đồng Ninh, xin hàng hữu miễn nghi thậm hạnh, thậm hạnh.

Hỡi thời nhơn,
Muốn vàng thiên ha có thua hơn,
Sanh đân xử thì đun cơ thấp,
Tạo-vật tay thời giúp phải chăng,
Ai cũng vậy,
Cách làm ăn,
Lúc nào theo lúc nấy,
Mới nắm đặng thì phàng.

51-nhơn Ngôn-Bịch
Phan thiết.

HÃY TRÁNH BỊNH HO LAO

BẰNG THỨ THUỐC

PULMOSALVOSE CHANTE

Giá mỗi ve..... 1$50

Có bán trong các nhà bào tề sư và tại chỗ trữ

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

SOCIÉTÉ ANONYME BIJOUTERIE PARISIENNE

Ông GIUNTOLI, *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu*

(Grand Hôtel de France)

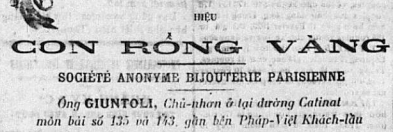

Con MÈO và ba con THỎ nói chuyện

Con mèo : Nầy! Mấy anh có thấy không? Từ ngày tôi mua cái đồng-hồ VULCAIN ở hãng con RỒNG VÀNG đến giờ, thì tôi chẳng hề lỗi hẹn với mấy anh phút nào.

Ba con thỏ : Cha chả! qui lắm, chúng tôi sẽ kiếm mua mỗi đứa một cái đeo như anh vậy chơi!

CỨ MỖI NGÀY lại uống MỘT VIÊN THUỐC HƯỞNG CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi đóng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN và ngăn ngừa các chứng bịnh ngày nhơn bởi tại huyết hư hay là ăn không đều mà sanh ra.

Thuốc bổ-dưỡng nầy ngừa chứng bịnh:

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NÓNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THỨ THỜI.

BÁN TẠI NHÀ ông Lương-y DEHAUT, 102, Faubg St-Denis Paris, cũng khắp trong mấy tiệm thuốc.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU* in rồi, *THỨ BẢY* còn tiếp

LỜI RAO

Kính cùng qui-ông qui-bà trong Lục-châu đặng rõ: Tiệm thợ bạc cẩn tối, tục kêu là tiệm chú Khánh, khi trước ở trong đường hẻm trước dinh Xã-tây Saigon, nay dời xuống cho rẽ Saigon, đường Kinh-lấp, *Boulevard Charner mốc bài số 51, mới bán Chiếu-Nam-Lho-Khách-Sang.*

Xin qui-ông qui-bà tưởng tình tôi, tôi ini như trước, tôi hết lòng thêm cầm.

Nay kính

盛芳興金收同業

LUONG-DONG-AN

Bijouterie

51 Bd Charner (SAIGON)

NHÀ CHỤP HÌNH

PHOTO STUDIO

mới tiếp đặng nhiều cái máy chụp hình hiệu: GAUMONT, RICHARD, LEROY, MONOBLOC, KOAKN.

Một mình hằng ngày thay mặt ở tại Đông-pháp cho Goerg, Fournier, Simon, Beny, Thages, Franceville, Bellieni, Noel, Courvoisier, Bristallos, vân vân. Các thứ Celluloses, Planchon, vân vân.

Máy chụp hình từ 2$95.

Đồ phụ-tùng cần dùng đủ từ 5 90.

Ống dòm để coi hát và dòm cảnh đồng của FOURNIER.

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

DỊP TỐT

Qui vị muốn mua quần áo rẻ, thì hãy đến tại hãng

L. DESMARQUOY & Cie

Ở đường rue Pellerin, 61, SAIGON

Tại hãng có bán áo so-mi, giày, bâu áo (cols) vân vân, đồ thứ đẹ kiểu, giá rẻ lắm.

THỜI ĐÀM

Có ba.— Cha chả cái quần lính cần có mua ở đâu mà tốt dữ vậy, thiệt đon và mước qua?

Có ba.— Vậy chớ có nó chưa biết chỗ đặt sao? Đã ba năm nay có một cái hãng cần một người Annam mình lập ra, đặt lính, tốt hơn lính tây và lính bắc nhiều lắm. Hễn nào có rảnh đi vô đó mua thứ một cái quần bận thử coi, đã đon mước mà lại chắc.

Có ba.— Đã biết vậy mà bấy tới giờ nó nằm chưa có nói chỗ nào bán, đăng tôi mua đi mua, sẵn dịp cái quần lính tây tôi mới mua cho ba bị trở ở nhà nó đã rương hết.

Có tư.— Như có thiệt gấp rút việc ra mua giấy xe lửa nhỏ đường mà vô, đi tôi Cầu-kho bỏi thăm cái hãng cần ông Lê-phát-Vinh ở đâu chi vậy cũng đều biết.

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique Cauthe (Saigon

Nguyễn-văn-Chức

50, 52 Rue des Marins CHOLON

Lãnh làm nhà máy xay lúa đủ các thứ kiểu theo kim thời, có thợ ráp máy thiện nghệ, họa đồ chỉ giùm không ăn tiền. Bán đủ đồ phụ tùng cho nhà máy xay lúa.

MOTOCYCLISTES — CYCLISTES

ĐỒNG-CÔNG-HIỆP và Công Ty

nhà số 244, *đường Lagrandière, SAIGON*

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Các đồ phụ tùng xe máy đạp và xe máy dầu Vỏ và ruột xe máy hiệu WOLBER.

Vỏ và ruột xe máy dầu hiệu DUNLOP (bánh 600 và 650 à talon).

Đèn khí đá cho xe máy dầu (có dynamo và bình nước mạnh).

Bình khí khí đá để cho xe máy dầu (bouteilles Magondeaux).

Có bán xe máy dầu mới và cũ hiệu:

B. S. A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson modèle de luxe 1922, 2 1/4 H. P., 3 vitesses avec débrayage et mise en marche.

New-Hudson 2 1/4 H. P., 2 vitesses, mise en marche.

Royal-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec débrayage et mise en marche.

Alcyon 2 1/2 H. P., 2 vitesses, débrayage et mise en marche.

Gratieux 3 1/2 H. P., 2 vitesses, avec débrayage et mise en marche.

Bon cho thử xe máy đến.

Bán xe máy đã mãn.

Rượu mạnh hiệu «DEJEAN» đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng DENIS FRÈRES *có trữ bán mà thôi*

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp, theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLLE và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư kê nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu như quan tử cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua. Tôi sẽ được vừa lòng.

Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi. ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

XE HƠI CHO MỖI NGƯỜI

DỤNG BẰNG

CYCLECAR

BIGNAN

Giá : 11.000 QUAN

ĐỪNG NĂM LẤT BẢO XÀN

BIGNAN BIGNAN BIGNAN BIGNAN

BI 100 KI-LO-MÉT.

CHẠY MẤU 90 Km MỖI GIỜ

CẤT LÊN CÙNG ĐƯỢC

Có bán tại GARAGE S. I. T.

4, Rue Philippini 4. — SAIGON

S^te anonyme Trung huê, manufacture Cochinchinoise de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique nos 217 à 224 Saigon

(Nam-kỳ Trung huê yên-thảo hữu hạnh Công-ty)

Thuốc điếu hiệu CON ô mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy vấn lớn điếu ngon đượm mùi điếu hút dẫng lâu hơn các thứ thuốc khác.

Thuốc điếu hiệu LÁ TRE mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy tri danh đã lâu rồi ai ai cũng biết, thiệt là ngon gắt, nhiều người ưa thuốc thiệt ngon thì dùng thứ nầy lắm sao cũng vừa ý.

Thuốc điếu hiệu NGÔI SAO mỗi gói 20 điếu.

Thứ thuốc nầy nhẹ thơm, hút rồi miệng còn thơm, thường hút nó thì 2 hàm răng đặng chắc, không khô cổ, và hút hết điếu thuốc rồi mà vẫn ngón tay hãy còn thơm dư, mấy ông không ưa thuốc gắt thì dùng thứ nầy rất hợp.

Chrquân muốn nghỉ xem mỹ-nhơn ảnh cùng 15 mẫu khác đánh sơn hình, vậy nhơn diệp-mãy xin chớ bỏ qua rất uổng.

Nguyên vì bản Công-ty chẳng tiết số tiền trong phí rước thợ đến họa bản Trung-hoa, sang qua rẻ tượng mỹ nhơn và tranh sơn thủy, mỗi bức đều có đính người phân minh lịch thế và lịch tấy, vẽ hình đẹp sẽ ra rất nhiều những mà không phải bản, bản Công-ty định sách tặn cho thấy quân như vầy:

Ai có đủ 25 cái bao thuốc Ngôi-sao thì đổi đặng 4 bức mỹ nhơn và lịch.

Ai có đủ 25 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi đặng 4 tấm sơn thủy và lịch.

Ai có đủ 50 cái bao thuốc Con-ô thì đổi đặng 4 tấm sơn thủy hoặc một bức mỹ-nhơn và lịch.

Như ai có ba thứ đủ 20 cái cũng đổi đặng 4 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

Chỗ đổi hình và lịch:

Cholon. — Lương phước Sanh, Rue Marins n° 226.

Cholon — Chấn Ký Lâu, Rue Gouadet n° 69.

Saigon thì tại bản Công-ty, quai Belgique n° 217 à 224.

Vậy ai có bao thuốc hãng nầy nhớ cầm hãng nầy thì mau đem đến mấy tiệm đổi trên đây mà đổi thứ đặng tiếu chẳng sai.

LỜI RAO

qui-ông qui-bà trong Lục-Tỉnh thơ bao của tôi, tục chủ Khánh, khi trước ở trong trước dinh Xã-tây Saigon, nay ở ngang cầu Saigon, đường Kinh-lấp, *Charner môn bài số 51, một bên Kim-Khách-Sơng.*

qui-bà tưởng tình tôi, tôi lại tôi hết lòng thâm cảm.

Nay kính

嘉益報金安同記

LUONG-DONG-AN

Bijouterie

51 Bd Charner (SAIGON)

HÀ CHỤP HÌNH

OTO STUDIO

đặng nhiều cái máy chụp : GAUMONT, RICHARD, MONOBLOC, KOAKN.

nh hàng nầy thay mặt ở tại p cho Goerg, Fournier, Seny, Thages, Francevil-ni, Noel, Courvoisier, Bris-n vân. Các thứ Celluloses, n, vân vân.

Máy chụp hình từ 2 $ 95.

ng cũng đủ từ 5 90.

m đề coi hát và dạy xem cảnh

FOURNIER.

PHOTO STUDIO

gần nhà hàng Continental.

SAIGON.

DỊP TỐT

muốn mua quần áo rẻ, thì hãy ng

DESMARQUOY & Cie

đường rue Pellerin, 61, SAIGON

g có bán áo so-mi, giày, bàn áo vân, đồ thứ đồ kiểu, giá rẻ lắm.

THỜI ĐÀM

Cha chế cái quần ống lính cho ấu mà tốt đẹp vậy, thiệt đen và ?

Vậy chớ có nó chưa biết chỗ đặt ba năm nay có một cái hãng cần ới Annam mình lập ra, đặt kiểu, kiểu tân và kiểu bảo nhiều lắm. có rảnh đi vô đó mua thử một cái n thử coi, đã đen mước mà lại

Đã biết vậy mà bấy tới giờ cô chưa có nói chỗ nào bán, đăng man đi mua, sẵn dịp cái quần tôi mới mua cho ba bà trở ở nhà vừng hết.

Như có thiết gấp cứ việc rà mua ấu nhà đường mé sông, đi tới Gò-thấm cái hãng cần ống Lê-phát-tân thì ai ai cũng đều biết.

Hãng đặt máy LÊ-PHÁT-VINH

Quai de Belgique Cauchoi Saigon

Nguyễn-văn-Chức

52 Rue des Marins CHOLON

n làm nhà máy xay lúa đủ các ấu theo kim thời, có thợ ráp hiện nghệ, họa đồ chỉ giảm ăn tiền. Bản đồ đồ phụ tùng nhà máy xay lúa.

OCYCLISTES — CYCLISTES

ANG-CÔNG-HẠNH và Công Ty

số 254, đường Lagrandière, SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

phụ tùng xe máy đạp và xe máy đầu ruột xe máy hiệu WOLSER.

ruột xe máy đầu hiệu DUNLOP n 600 và 650 à talon).

ki đã cho xe máy đầu (có dynamo ánh nước mạnh.

hối kỉ đã đổi cho xe máy đầu (hou-e Magondeaux).

xe máy đầu mới và cũ hiệu :

A. 4 1/2 H. P., 3 vitesses avec débra-à mise en marche.

Indian modèle de luxe 1923, 2 1/4 2 vitesses avec débrayage et mise en

Indian 2 1/4 H. P., 2 vitesses, sans en marche.

al-Enfield 2 1/4 H. P., 2 vitesses avec yage et mise en marche.

ron 2 1/2 H. P., 3 vitesses, débrayage e en marche.

Henx 3 1/2 H. P., 3 vitesses, avec dé-ge et mise en marche.

xe đã mua xe máy đầu.

xe máy đã mua.

n ngọi

Phép giáo-dục cho trẻ con trong nhà

(Lược dịch sách Tàu)

(Tiếp theo)

Điều thứ bảy : nên chọn sách vở chuyện xưa, sự tích cổ quan hiếu-đễ, thời giảng cho con trẻ nghe, như chuyện Lục-tích giấu-quít và tích nhường lê, các sự tích cổ đạo-đức điều nên đem ra làm mô-phạm cho trẻ con kết thầy, vì những đồng-tuổi mấy nghe câu chuyện đời xưa, cho nên đề dùng những phép ký mới để nhắc lên cái trí khôn lớn, lại có hứng vị vui vẻ cho nó dễ nhớ, tăng-trưởng đạo-đức trong chỗ chẳng biết chẳng thấy, mà rất hiệu nghiệm về sau.

Mấy đoạn vè trên nầy, tuy lời nói tựa hồ có vẻ hơi đôi chút, nhưng thành-biểu đây người có muốn nghiên lời nói toàn không ra khỏi hai chữ hiếu-đễ, nay những đứa trẻ con mong sau luyện-lập cho được nên người thời phải từ khi chưa đầu đã có quy mô ý đay về ở trong, những khoản biết thảo, biết thuận, biết kính, biết những cho đề hiểu như thế thật là quanhệ lâm thay, mà cũng là bổ ích lâm vậy, đương lúc thơ bé, khiến cho nhuần thấm phép tắc của cổ-nhơn vào trong não tri, trong lại thành nhơn không đến nỗi phạm thương tác loạn, các nhà giáo-dục, chớ khá xem thường bỏ qua thời hay lắm ; đó là thuật cho phép dưỡng chính cốn những điều phòng lệ lại nữa như sau nầy :

1· Phàm các trẻ con, hay đói đã vật, bất cứ là gì hoặc nên cho thời cho, không nên cho thời không, hễ khóc lóc rầy rà thế nào nhứt định cũng không cho, lại phải quở trách cho quen, chớ thấy khóc lóc rầy rà mà cho, rồi sau đứa trẻ con lấy sự ấy mà sách nhiễu mãi, nuôi thành một bệnh kiêu tăng cho con trẻ, cái tệ ấy chẳng phải nhỏ đâu.

2· Anh em chị em chúng nó có điều không hòa với nhau, hoặc chửi mắng, đánh lộn người khác, hoặc nói lo khoét, đều nên lấp tức trừng trị, đề răng đay về khi khác, chớ nên để việc cho người lạnh, thời trẻ con không còn nhớ lại, mà biết sự lẫi của nó.

3· Phàm cho trẻ con đồ ăn, vật chơi, như các thứ gì, bà mẹ phải lấy lòng công bình phân chia xấu tốt ngon đồ cần nhau, chớ không nên để ý trẻ con tự tiện cho, đầu cần tối cần xấu cũng phải chia đến phần nhau, chị em, anh em chúng nó khỏi sự tranh cạnh mà sinh ra cái ác cảm.

4· Trẻ con nên cho mặc vải-bố, và cho ăn đồ thường cho cho hướng dụng đang quí thái quá, ngày sau nuôi thành cái bệnh xa-hoa tập quán.

5· « Cách tập quán », thường ngày cha mẹ, mỗi bữa cho trẻ con năm mươi đồng tiền, mua đồ ăn điểm tâm, nghĩa là tiền ăn quà, và mỗi năm âm-lịch hôm « trừ-tịch » là ngày ba mươi tháng chạp, cha mẹ hoặc bậc kế lớn, có cho tiền mới vài nguyên bạc, hay là năm ba bảo con, tên gọi là « áp-tuế-tiền » thời nên khiến đứa trẻ con mua một cái « bằng-bình » là đồ để chứa tiền, mỗi ngày đem cái mẫu tiền điểm-tâm, bớt lại một vài phần bỏ vào đó, hễ mua lại phải mỗi buổi chiều bảo đứa trẻ con đem mẫu tiền điểm-tâm cả ngày mua những vật gì ăn, hoặc mua đồ chơi, kể rồi nghe, nếu có cái gì không nên mua, thời bà mẹ cấm, bắt phải chừa ngay, đề như món tiền « áp-tuế » đầu phải bỏ hết vào « bằng-bình » khu chưa được đầy ba đồng sáp lên, xem trong xử ấy có nhà ngân-hàng, nên gởi vào chứa bạc, cho trẻ con biết cách tiền giữ tiền của, và nó biết đồng tiền là khó kiếm được, không nên tiêu phí ; ngày sau khỏi cái tệ lãng phí vậy.

6· Trẻ con đã biết đọc sách đặng, phàm những sách vở-ích sách dã-loan, chớ nên cho xem, các trang tiểu thuyết thanh thế nên đốt đi hết thảy, một việc tối quan-hệ, các người làm cha mẹ nên chú ý đến.

7· Đối với trẻ con chẳng nên dọa nạt quở mắng luôn luôn, lại chẳng nên đánh đập lắm, vì hai điều ấy là vạn bất đắc dĩ. mới đáng đến thôi, chớ nên đem dùng thường ngày, mà đòn trẻ con coi quen, không còn biết thế là xấu hổ nữa.

(Mai tiếp)

Đạm-Phương nữ-sử (Huế)

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐỒNG GIÀY TÂY và ANNAM

LÊ-VĂN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

SAIGON

77-79 Rue Amiral Courbet, (Halles Centrales).

CÁO BẠCH

Kính lời cùng chư quí vị đồng chủ đặng rõ: Tôi thay mặt cho hội nhà máy xay lúa ở Viên-đông « Rizeries d'Extrême-Orient Saigon » mua gạo tại Bentre.

Chư vị điền chủ ông nào muốn bán lúa, xin viết thư cho tôi mà thương nghị, bán giá mà được khá mà sự tiền hợp lại chắc chắn.

Bạn tình

NGUYỄN-DUY-HÌNH

Thành-biên Mocay.

HÀNG CAO-U TẠI CẦU-KHO

LỜI RAO

Cho mấy chú có xe kéo cho mướn

Nên dùng thứ Cao-su pneus C.C.M. cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 9 đồng ; Ruột (chambres à air) 2$60 một cặp.

Tại Hãng nấu Cao-su, ở đường Donaumont Saigon.

TIỆM NHUỘM KHÉO

Tiệm Nhựt-Tân nhuộm hàng lụa đủ thứ màu, cũ nhuộm lại mới rất khéo n° 79 Bd. Tổng-đốc-Phương Cholon. Hay đổi về Cau-khô ngang gare xe-lửa n° 229 Quai de Belgique tôi cũng làm nghề như cũ.

Xin qui bà, qui cô có lòng tưởng đến tôi, tôi rất đội ơn.

NHỰT-TÂN.

CÁO BẠCH

Kính cùng Lục-châu quới khách rõ ; nay tôi mới lập một tiệm bán đồ đồng máy xe máy và nay tôi có lập thêm tại đường Meyer số 20 bis, bán đồ thứ rượu Tây và đồ Conserves Alimentaires giá rẻ, cách gói kỉ cang, xin quới khách có lòng giúp đỡ mình hãy thăm hết hàng mình mua thì chỉ hoặc là ít nhiều xin viết thơ lại tiệm tôi 179, Rue Paul Blanchy, sẽ sắm lòng tiếp đãi.

NGUYỄN-TRI-TRUNG

Cycles & Accessoires

179, Rue Paul Blanchy,

SAIGON

Nguyễn-văn-Búp

(THỢ KHẮC DẤU)

Propriétaire du Sceau à Bach-chêm

LÁI-THIÊU

Chỗ làm khéo bằng Bombay và Miến tên đề kiểu; tên-thiết, có kiểu cáp tác mười hết đánh lại đồng như nên vẽ, cũng phải đo ni, hàng muốn vẽ thì hình đó. Cho muốn đây mảng tây ý muốn từ 6 lớp đến 4 lớp thôi.

Khắc đặt 15 mỗi khắc 3 đồng ; hàng hàng Bombay - hàng, chạy Miến tên thượng hạng. Qui ông muốn sở phí tốt chăng, đồng phải gởi Mandat trước cho tiệm hết thì gởi Postes Lái-thiêu không đăng cách bình bảo gian ngăn, nếu muốn gởi Contre-Remboursement phải đóng Poste Transmission và số phí nhiều tiền qui ông trả. Chư quan mua đồ gửi khắc thương nghị cùng tôi. *Kính-đề.*

LA PLUS VASTE ET LA MIEUX ORGANISÉE DE L'INDOCHINE

PANSEMENTS — SPECIALITES — PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES

L. SOLIRENE — PHARMACIE PRINCIPALE — FONDÉE en 1865 — SAIGON

LABORATOIRE — PRODUITS CHIMIQUES — DROGUERIE — HERBORISTERIE — BANDAGES

SON DE PREMIER ORDRE

CHUYỆN ARẠP

CHUYỆN MỘT NGÀN LẺ MỘT NGÀY

(Tiếp theo)

Bỗi rứa, thường khi, tôi nói thầm một mình tôi rằng : « Điện-hạ ôi ! Rồi điện-hạ sẽ phải ra làm sao ? Làm sao cho điện-hạ sẽ đặng tợi lòng ? Điện-hạ trông đợi tôi lắm, trông tôi đem năng công-chúa của điện-hạ tương-tư về đăng cho điện-hạ, mà từ đây, điện-hạ đâu thấy tôi lại được nữa ! — Tôi lo lắn về đến nỗi lắm, mà không biết làm sao, nên lòng dạ tôi thổ thảm buồn bực thái quá.

Ngày nọ, tôi thấy chín mười người đến bà đi vào đồng cỏ đó, mà duy có một người, tuổi trẻ, xinh đẹp vô song, lại ăn mặc cách giàu sang lắm, nên tôi chắc rằng người ấy là chủ, còn bọn kia là nô-tì theo hầu hạ. Người ấy cũn có một bà già theo hầu gần một bên, nên khi người thấy hầy nai, người nói với bà già như vầy : « Thiệt tình, tôi thương hại và phiền hà cho mấy kẻ vô phước nầy lắm. Chị tôi là nàng phù-thủy Mê-rép-da độc ác thì thôi ! Trời sanh ra loài người, ai cũng có cái ràm tính riêng, hoặc là có cha mẹ già phải phụng dưỡng, hoặc là có vợ yếu con thơ, phải lo nuôi dưỡng, hoặc là có việc ăn nghĩa gì khác nữa mà đáp đền. Chỉ không nghĩ cho người ta như vậy, chỉ cứ khuấy rối hoài, thông như chỉ học được phép tà thuật đó là để mà làm cho loài người, ai rồi sa vào tay chỉ, thì phải khốn nạn vô cùng. Tôi nói thiệt, nếu tôi biết đặng một phép gì mầu nhiệm, thì tôi chẳng hề dùng mà làm đều quấy, tôi duy dùng đặng làm việc lành, lành tôi ưa đều nhân đức, và hiện bây giờ đây, lòng tôi lại mộ làm một việc lành, vì nhơn hồi nầy chị tôi đi vắn. Nay đi, đi hãy lại bắt một con nai trong bầy đó mà đem về nơi cung phòng của tôi, nếu man đi.» Nàng nói dứt lời, nàng day gót trở về.

Bà già vâng lời đi tới bầy nai, may thay, bà bắt hớ cơ nhằm tôi, mà dẫc về cho nàng chả, nàng nói lên một tiếng riêng, hoặc là có cha mẹ già phải phụng dưỡng, hoặc là có vợ yếu con thơ, phải lo nuôi dưỡng, hoặc là có việc ân